

*Проф. др Шиме Ивањко,
директор Института за привредно право
Правног факултета Универзитета у Марибору*

Актуелни тренутак у привредним прописима Словеније

Увод

За развој словеначког права након осамостаљивања у 1991. години су значајна три основна усмерења: 1) изградња националног и самосталног правног система, полазећи од позитивног права, које се примењивало у Републици Словенији од 1991. године, 2) усклађивање словеначког права са правом Европске уније и 3) напуштање социјалистичког друштвено - економског уређења, основаног на друштвеној својини и стварање тржишне привреде на приватном власништву, које се ствара денационализацијом и приватизацијом друштвене имовине.

На уређењу правног система Републике Словеније као самосталне државе битно утиче ступање на снагу Уговора о придруженом чланству Републике Словеније Европској унији, који је ступио на снагу 1999. г. У протеклих 10 година на стварање правног система Словеније делимично је утицала и чињеница да питања наслеђивања СФРЈ нису решена.

У наставку овог прилога даћу краћи осврт на настанак словеначког правног система у последњих 10 година и задржаћу се на најзначајнијим законским пројектима са посебним освртом на област привреде.

1. Осамостаљење Републике Словеније и примена права СФРЈ

Одлука о осамостаљењу Републике Словеније као самосталне државе донета је 25. јуна 1991. године као једно од могућих решења нерешених питања СФРЈ. На

основу одлуке донете на референдуму словеначких грађана 1990. Скупштина Социјалистичне Републике Словеније донела је уставну одлуку о осамостаљењу РС¹⁾ уз Уставни закон о остваривању основне повеље о самосталности и независности Републике Словеније.²⁾ Нови Устав Републике Словеније је донет 23. 12. 1991.³⁾

Наведеним актима, који су конститутивни акти самосталне Републике Словеније, утврђена је основна структура државе и правно су уређена питања, која су везана за поступак осамостаљења Републике Словеније, организацију самосталне државе и питање примене права у новонасталој држави. Тиме је остварена плебисцитарно изражена воља словеначких грађана, да створе потпуно самосталну државу са организовањем свих потребних државних институција и прекидањем односа са СФРЈ.

У вези са применом права у Републици Словенији значајна је одредба члана 4. уставног закона о спровођењу уставне повеље о независности Републике Словеније. Споменутом одредбом утврђено је начело да се и у Републици Словенији као независној држави примењује право које се примењивало на дан доношења одлуке о осамостаљењу, без обзира да ли се радило о тадашњем републичком или савезном законодавству. Савезни прописи СФРЈ постали су прописи самосталне Републике Словеније и примењивали су се као прописи Републике Словеније осим оних прописа, који су се односили на организацију и рад савезних органа, односе између Републике Словеније и СФРЈ те односе са другим републикама у саставу СФРЈ.⁴⁾

У примени правних прописа СФРЈ практично није било од 1991. године никаквих посебних тешкоћа, осим што се у њиховој примени уз назив самог савезног закона и навођења југославенског службеног листа позивало и на одредбу члана 4. споменутог уставног закона са напоменом, да се југославенски пропис примењује као републички пропис. Прописи Социјалистичке Републике Словеније примењивали су се после проглашења независности Републике Словеније на једнаки начин и у једнаком садржају као и пре проглашења независности Републике Словеније.

У протеклих десет година донето је у Словенији низ законских и подзаконских прописа из свих области права. Тако су у области процесног права донети Закони о грађанском поступку,⁵⁾ Закон о поступку извршења и осигурања,⁶⁾ Закон о кри-

1. Deklaracija o suverenosti države Republike Slovenije, Uradni list, br. 26/1990
2. Ustavni zakon za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, Uradni list RS, br. 1/1991
3. Ustava Republike Slovenije, Uradni list RS, br. 33/1991, 42/1997, 66/2000
4. Одредбом члана 4. споменутог уставног закона није се југославенско право примењивало у Словенији као правно правило, као што је то био случај 1945. године са доношењем закона о укидању правних прописа Краљевине Југославије и њихова примена као правних правила. У Републици Словенији је 1991. године прихваћено начело, да је у Републици Словенији законодавство СФРЈ било позитивно право, које се као такво примењивало на свим правним подручјима, осим на оним који су се односили на савезну државу.
5. Zakon o pravdnem postopku, Uradni list RS, br. 26/1999
6. Zakon o izvršbi i zavarovanju, Uradni list RS, br. 51/1998

вичном поступку⁷⁾ и Закон о пореском поступку,⁸⁾ Закон о општем управном поступку⁹⁾, Закон о управном спору.¹⁰⁾ У Словенији се за ванпарнични поступак примјењује Закон о ванпарничном поступку СФРЈ.

Доношењем ових закона престали су важити прописи СФРЈ. Садржај ових прописа не одступа битно од решења старих прописа СФРЈ.

У области материјалног кривичног, прекршајног и грађанског права донети су сви потребни закони из области кривичног права, док се у области прекршајног права примењују већим делом прописи донети у СРС. Тако је донет Кривични законик Републике Словеније¹¹⁾ и Закон о кривичним делима правних лица.¹²⁾

У области облигационих односа Словенија није донела никакав пропис али се припрема донешење облигационог законика, који ће вероватно бити донесен до краја ове године. Такође и подручје радних односа није уређено са новим прописима. Примењују се прописи бивше социјалистичке Републике Словеније и прописи СФРЈ. У области радног права нема нових прописа, а предлог закона је у поступку пред државним збором више од 4 године.¹³⁾

За област стварног права примењују се прописи СФРЈ. У поступку је доношење Закона о стварним правима.

Због ограничености простора овде није могуће набројати све законске прописе који су донети за протеклих десет година у Републици Словенији. Због тога ћемо се у наставку ограничити на прописе који се посредно или непосредно односе на област привреде.

2. Уређење привредних односа

Словенија је на законодавном подручју у протеклих 10 година највише радила на стварању законских и подзаконских прописа у области привредних односа.

Доношење прописа у овој области било је нужно због већ споменутих промена друштвено-економских односа у словеначком друштву, а посебно стварање тржишног система и прилагађовање словеначке привреде привреди ЕУ. Институције ЕУ су стручно и финансијски помогле у поступку доношења појединих законских прописа.

7. Zakon o kazenskem postopku, Uradni list RS, br. 63/1994, 70/1994, 25/1996, 5/1998, 72/1998, 6/1999, 66/2000
8. Zakon o davčnem postopku, Uradni list RS, br.18/1996, 87/1997, 35/1998, 82/1998, 91/1998, 108/99
9. Zakon o splošnem upravnem postopku, Uradni list RS, br. 80/1999, 70/2000
10. Zakon o upravnem sporu, Uradni list RS, br. 50/1997, 65/1997, 70/2000
11. Kazenski zakonik, Uradni list RS, br. 63/1994, 70/1994, 23/1999
12. Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja, Uradni list RS, br.59/1999, 15/2000
13. Против нових предлога врло се жестоко супростављају синдикати, с обзиром да предлог садржи низ новина за које синдикати сматрају да смањују обзег права радника. Питање донетог новог радног законодавства Републике Словеније је једно од најактуелнијих питања, које има и економске и политичке последице.

Овде треба напоменути да је доношење нових привредних прописа последица и реорганизације словеначке привреде с обзиром да су велика индустријска предузећа већ почетком 90 - тих година ушла у кризу која се завршила по правилу са стечајем или стечајем са реорганизацијом. Битан подстицај за доношење прописа о овој области била је и приватизација друштвеног власништва.

Од прописа, који су од битног значаја за развој словеначке привреде, овде треба на првом месту навести Закон о привредним друштвима.¹⁴⁾ Уз овај закон треба навести и Закон о судском регистру са низ подзаконских прописа,¹⁵⁾ који уређују податке који се уписују у судски регистар и правила поступка уписа. Донет је и Закон о нотариату¹⁶⁾, који је битан за уређење статуса привредних субјеката. Закон уређује нотариат као јавно службу, коју обављају нотари као слободну професију. За прилагођавање словеначке привреде тржишним условима је врло значајан Закон о приватизацији подuzeћа.¹⁷⁾

Правни положај и пословање трговачких друштава која обављају јавну службу уређује Закон о привредним јавним службама.¹⁸⁾ За надзор над пословањем трговачких друштава врло је значајан Закон о ревизији,¹⁹⁾ који уређује поступак ревизије и који посебно одређује и врсте друштава, код којих се обавезно спроводи ревизија, који је измењен и допуњен са новим Законом о ревизији.²⁰⁾

Што се тиче учешћа радника у управљању привредних субјеката потребно је навести Закон о учешћу радника у управљању који уређује учешће представника радника у надзорном одбору друштва.²¹⁾

Поступак престанка привредних субјеката због инсолвентности уређује Закон о принудном поравнању, стечају и ликвидацији,²²⁾ који је до сада доживео низ допуна и измена. У пореској области за деловање тржишта битан је и Закон о опорезивању добити правних лица.²³⁾

Овде треба напоменути да је у Словенији 1999. године донет Закон о порезу на додатну вредност.²⁴⁾

Поред наведених законских прописа, који се односе на врсте привредних субјеката, донет су и посебни законски прописи за поједине врсте привредних грана, којима се уређује статус организација и пословање посебних врста привредних

14. Zakon o gospodarskih družbah; Uradni list RS, br. 30/1993, 29/1994, 82/1994, 20/1998, 84/1998, 6/1999

15. Zakon o sodnem registru, Uradni list RS, br. 13/1994

16. Zakon o notariatu, Uradni list RS, br. 13/1994, 48/1994, 82/1994, 41/1995

17. Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij, Uradni list RS, br. 55/1992, 7/1993 in 31/1993

18. Zakon o gospodarskih javnih službah, Uradni list RS, br. 32/1993

19. Zakon o revidiranju, Uradni list RS, br. 32/1993, 65/1993

20. Zakon o revidiranju, Uradni list RS, br. 11/2001

21. Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju, Uradni list RS, br. 42/1993

22. Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, Uradni list RS, br. 67/1993, 39/1997, 52/1999

23. Zakon o davku od dobička pravnih oseb, Uradni list RS, br. 72/1993, 20/1995, 34/1996, 27/1998

24. Zakon o davku na dodano vrednost, Uradni list RS, br. 89/1998, 17/2000

субјеката. Тако је донет Закон о банкама и штедионицама већ 1991. године, који је замењен садашњим Законом о банкарству.²⁵⁾

У области осигурања донет је 1993. године Закон о осигуравајућим друштвима, а који је већ 2000. године укинут доношењем врло опсежног Закона о осигурању.²⁶⁾

За пословање привредних субјеката значајан је Закон о тржишту вредносних папира.²⁷⁾ У поступку је доношење нових измена и допуна овог закона.

Новим прописима уређена је и област спољно-трговинског пословања доношењем прописа о девизном пословању и кредитним односима са иностранством.²⁸⁾

Подручје задругарства је уређено посебним Законом о задругама.²⁹⁾

За област поморства врло је значајно доношење Поморског законика Републике Словеније.³⁰⁾ Овај законик је један од најопсежнијих закона.

Уређена је и област транспорта, тиме што је Словенија донела прописе о уговорима о превозу на железници³¹⁾ и о цестовном превозу.³²⁾

3. Основне карактеристике права друштава

Као што је наведено, Словенија је донела 1993. Закон о привредним друштвима као један од првих већих законских пројеката који су били основа за даље уређење привредног система Републике Словеније.

У време осамостаљивања Републике Словеније примењивао се Закон о предузећима СФРЈ из 1988. године. Како је овај закон садржао само контуре правног организовања привредних субјеката, то је Словенија била присиљена да донесе нове прописе који ће задовољити савремене потребе. Словеначки законодавац се одлучио да уреди сву материју која се односи на привредне субјекте у једном закону. У томе је послужио као узор француски закон о трговачким друштвима из 1966. године. Словеначким законом о трговачким друштвима уређују се сва трговачка друштва, како друштво лица, тако и друштво капитала. Међу друштвима лица закон уређује друштво са неограниченом одговорношћу, командитно друштво, дво-струко друштво и тајно друштво. Сва споменута друштва имају статус правног лица особе, што одступа од решења која познајемо у немачком праву, док таква решења познајемо у француском праву. Од друштава капитала закон уређује деоничко друштво, друштво са ограниченом одговорношћу и командитно деоничко

25. Zakon o bančništvu, Uradni list RS, br. 7/1999

26. Zakon o zavarovalništvu, Uradni list RS, br. 30/2000, 91/2000

27. Zakon o trgu vrednostnih papirjev, Uradni list RS, br. 56/1999

28. Zakon o deviznem poslovanju, Uradni list RS, br. 23/1999

29. Zakon o zadrukah, Uradni list RS, br.13/1992, 7/1993, 22/1994, 35/1996

30. Поморски законик је усвојен прије неколико дана у државном збору али није још објављен у Uradnem listu.

31. Zakon o prevoznih pogodbah v železniškem prometu, Uradni list RS, br. 61/2000

32. Zakon o prevoznih v cestnem prometu, Uradni list RS, br. 72/1994, 18/1995, 48/1998, 65/1999

друштво. Осим тога закон детаљно обрађује питања повезаних друштава и привредног интересног удружења. Тиме је словеначки законодавац остварио кодификацију статусних прописа, тако да се на једном месту налази све оно што је важно за све врсте трговачких друштава. А посебно је потребно споменути, да закон као један од типова привредних субјеката посебно уређује и статус трговца односно предузетника појединца. Овим законом су решена сва статусна правна питања као на пример оснивање, фирма, предмет пословања, седиште, права и обавезе чланова, промене у чланству, актива друштва, унутрашња организација, управа, заступање, управљање, статусне промене, престанак, повезивање друштва и стварање асоцијације друштава. Закон је подељен на поједине делове, тако да први део садржи све одредбе које се односе на сва друштва (заједничке статусне карактеристике друштава). У другом делу налазе се прописи, који се односе на друштво лица и на друштво капитала. У другом делу решена су и питања организовања привредног интересног удруживања и питања повезаних друштава, као и наступање страних предузећа, односно могућности њиховог оснивања у Републици Словенији. Трећи и четврти део однесе се на казнене и прелазне одредбе.³³⁾

С обзиром да се Словенија приближава Европској унији, било је потребно да се у правни систем Словеније унесу стандарди прихваћени у европским земљама, и тиме им се приближи колико је то било могуће.

Код припреме закона група професора привредног права, која је израдила нацрт закона, није тражила нека нова сопствена решења. Узор код израде закона било је немачко право уз коришћење решења која се налазе у француском и италијанском праву. Преузимање решења претежно из немачког законодавства је последица чињенице да је Немачка једна од водећих чланица ЕУ и да постоји традиционална правна повезаност између Републике Словеније и немачког правног система односно аустроугарског система, који је у областима трговачких прописа практично био у прошлости изједначен. Изузетно, у закону су прихваћена решења на која је упозоравала пословна и судска пракса, а нека од решења су била унета и у самом поступку доношења прописа, који се односе на заштиту словеначке привреде.³⁴⁾ У самом поступку доношења споменутог закона аутори нацрта били су свесни да словеначко друштво није било још зрело за потпуни пренос свих решења привредног система из развијених европских држава. Због тога је закон у међувремену доживео низ промена и управо сада очекујемо такозвану четврту измену и допуну закона, која ће допунити, изменити око 160 чланова. Посебан нагласак ове најновије измене односи се на проблематику поделе и спајања предузећа. У закон су преузета нека решења непосредно из права европске уније с обзиром да је закон био припремљен у складу са директивама ЕУ.³⁵⁾

33. Закон садржи 597. чланова тиме да ће се новим изменама и допунама повећати број одредаба за сасва чланова.

34. Тако је одредбом члана 246. став 5. било одређено, да предузеће које оснива странац, мора имати директора или прокуристу који има словеначко држављанство. Та одредба је у међувремену била укинута.

Законодавни приступ почива на основи која одређује облике привредних субјеката на тај начин што је законодавац врло детаљно разрадио друштво са неограниченом одговорношћу као водеће друштво лица и деоничко друштво, као водеће друштво у друштвима капитала. Законодавац је прихватио приступ на основу којег се могу одредбе које се односе на друштво са неограниченом одговорношћу примењивати на друга лична друштва, а одредбе које се односе на деоничко друштво на остала друштва капитала.

Аутономија уређења интерних односа између чланова у друштву, утврђена оснивачким актом, односно друштвеним уговором код друштва лица и статутом код деоничког друштва врло је различита. Код друштва лица аутономија је врло велика, а код друштва капитала је битно смањена нарочито код деоничког друштва. Интерни односи у деоничком друштву могу се уредити друкчије статутом само у оним случајевима где закон изричито то прописује или допушта. Код друштва са ограниченом одговорношћу аутономија је битно већа али постоје питања која чланови друштва не могу уредити друкчије него што је то предвиђено законом.

Сва трговачка друштва су правна лица. Тиме се одступило од решења која су узета као узор, јер се за разлику од њих друштво лица сматра правним лицем. Тајно друштво једино није правно лице. Закон не решава питања властништва имовине коју оснивач уноси у друштво, јер су сва друштва изједначена без обзира на облик власништва над средствима пре уношења средстава у власништво друштва.

Код оснивања трговачких друштва закон је прихватио нормативни систем. Посебним законима, као што је код оснивања осигуравајућих друштва и банака и неких посебних врста друштва, тражи се предходно добијање дозволе за оснивање таквих друштва.

Што се тиче оснивачког капитала за друштво са неограниченом одговорношћу капитал није предвиђен. Код командитног друштва командитист мора унети одређену имовинску вредност, с тим да закон не прописује каква је та имовинска вредност. Исто важи и за тајног партнера у тајном друштву. Код друштва капитала за деоничко друштво је прописан основни капитал у износу од око 50.000 ДЕМ и код друштва са ограниченом одговорношћу у износу од око 25.000 ДЕМ. Капитал који је потребан за оснивање друштва није потребно уплатити одмах у целини пре уписа друштва у судски регистар, осим код оснивања друштва са ограниченом одговорношћу којег оснива појединац. Оснивачки капитал може бити уплаћен у новцу или у стварима, с тим да најмање 1/3 мора бити уплаћена у новцу.

Привредни субјекти уписују се у судски регистар и њихов упис објављује се у службеном листу.

За надзор над пословањем привредних субјеката нема посебних прописа, осим када се ради у посебним друштвима, као што је у области осигурања и банкарства. Контрола уплаћеног капитала врши се преко јавног бележника, који мора бити присутан код оснивања деоничког друштва и друштва са ограниченом одговор-

35. Коришћена су и решења из статута *societas europea*.

ношћу. Правилност оснивања надзире суд код уписа у судски регистар. Финансијско пословање је предмет контроле комерцијалних ревизора, с тим да се обавезна ревизија спроводи код великих друштва и друштва код којих је то посебно законом прописано.

Закон омогућава максималну креативност лица које воде послове друштва. Код друштва капитала нема ограничења овлашћења пословодних органа, која би имала правне последице према трећим лицима. Чланови друштва су заштићени тако, да имају право да траже судску заштиту у облику побијања одлука скупштине пред судом. Пословодни органи воде послове друштва самостално што омогућава максимално могуће поштовање струке. Они се не могу позивати на одлуке других органа.

У друштву капитала постоји обавезна скупштина и управа, а надзорни одбор није обавезан. Он је обавезан само код великих друштва, која имају већи основни капитал односно запошљавају већи број радника.

Унутрашње уређење друштва је једноставно, с обзиром да је законом прописано да свако друштво мора имати акт о оснивању који је код друштва лица друштвени уговор и код друштва са ограниченом одговорношћу, а у деоничком друштву је то статут. Посебни пропис постоји једино код друштва са ограниченом одговорношћу које оснива један оснивач, који мора уписивати своје одлуке као једини члан друштва у посебно књигу одлука која је оверена код јавног бележника.

Закон не прави разлику између домаћих и страних лица. Страна правна и физичка лица могу у Словенији оснивати практично сва друштва, а могу и оснивати филијале. Страна правна лица, која се баве привредним пословима, имају у Словенији једнак положај као и сви остали, међутим ако желе стално обављати привредну делатност, морају организовати јединице која немају статус правног лица.

Престанак трговачких друштва је могуће спровести путем ликвидације, која постаје приватна ствар друштва, чији се поступак спроводи по одредбама закона, с тим да постоје разлике између ликвидације друштва капитала и друштва лица. Битно је за ликвидацију да повериоци морају бити потпуно подмирени а поступак ликвидације воде пословодни органи друштва. Када се ради о престанку друштва, закон садржи посебну институцију, коју иначе не срећемо у савременом законодавству, а то је такозвани скраћени поступак престанка трговачког друштва без ликвидације. Овај поступак престанка друштва је могућ једино када сви чланови друштва изјаве пред јавним бележником да друштво нема никаквих обавеза према повериоцима и да нема запослених радника. У том случају се таква изјава оверена од јавног бележника и подноси регистарском суду који је објављује у службеном листу са позивом да повериоци или друга лица могу да ставе приговор да изјава чланова друштва није истинита. Ако се поднесе основан приговор, суд укида одлуку о престанку друштва и предлаже друштву да спроведе поступак престанка друштва по редовном поступку ликвидације. Међутим, ако приговора нема или је приговор неоснован, суд доноси одлуку о брисању друштва из судског регистра, а у судски регистар уписује све чланове друштва који одговарају могућим поверио-

цима у року од годину дана за све обавезе друштва као солидарни дужници. Такав поступак се често примењује у Словенији код друштава која не раде а немају дуговања према трећим лицима.

Закон посвећује пажњу одредбама о повезивању трговачких друштава у концерне и холдинге. Већина одредба намењена је заштити зависних друштава у концерну и холдингу. За концерн је значајна капиталска или уговорна повезаност, с тим да управа владајућег друштва има право утицати на одлуке управе зависног друштва. Како се код тога може нанети штета зависном друштву, управа зависног друштва дужна је писмено израдити извештај у свим пословним односима између зависног и владајућег друштва. Ако је владајуће друштво утицало штетно на зависно друштво, управа зависног друштва дужна је тражити накнаду од владајућег друштва. Ако управа не тражи накнаду од владајућег друштва, односно не припреми писмен извештај о односима између зависног и владајућег друштва, управа је солидарно одговорна свом својом имовином за штету проузроковану зависном друштву.

Међутим, ако је управа зависног друштва тражила накнаду а владајуће друштво није надокнадило штету зависном друштву, тада управа владајућег друштва одговара за штету личном имовином. Штету могу тражити друштво и спољни чланови зависног друштва. Ако се ради о уговорном концерну, које се заснива на посебном предузетничком уговору, који мора бити састављен пред јавним бележником и јавно објављен и уписан у судски регистар, владајуће друштво одговара *ex lege* за губитак зависног друштва, без обзира, да ли је владајуће друштво утицало на одлуке управе зависног друштва или не.

Привредно интересно удружење је непосредно преузето из права ЕУ. Ради се о организационом облику повезивања правних лица у циљу унапређења начина њиховог пословања и остваривања заједничких интереса, који се непосредно не одражавају у стицању добити. Чланови привредног интересног удружења одговарају солидарно за обавезе удружења према трећим лицима.

Као што је вече напоменуто, закон садржи неколико одредби, којима се изједначава положај страних лица са домаћим. Нешто детаљније уређују се филијале страних лица с тим што филијале мора водити лице које има пребивалиште у Републици Словенији.

4. Закон о финансијском пословању предузећа

С обзиром да је великвидност захватила словеначку привреду средином 90 - тих година у већем обиму, него што се то нормално могло очекивати у једном друштву које се развија, словеначки законодавац донео је Закон о финансијском пословању предузећа.³⁶⁾ Са овим законом утврђена су правила финансијског пословања предузећа и правила пословања за време великвидности односно преза-

36. Zakon o finančnem poslovanju podjetij, Uradni list RS, br. 54/1999, 110/1999

дужности као и мере код наступања подкапитализираности друштва. Предузеће постаје неликвидно када не може сваког тренутка извршити своје уговорне обавезе, односно намирити дуговања и предузеће које не може трајно испуњавати своје обавезе. Сматра се да друштво нема довољно основног капитала ако губитак из текуће године заједно са губитком из протеклих година износи више од половине основног капитала. Према закону управа може у случају неликвидности, презадужености и мања капитала предузети одређене мере санације. Рок за санирање таквог стања је два месеца. Уколико управа не успе у целини решити питање неликвидности односно презадужености путем повећања основног капитала или на други начин, мора покренути поступак принудног поравнања или стечаја најкасније у року два месеца. Ако то пропусти, па упркос томе дође до стечаја у року од две године, тада се у стечајну масу уноси имовина директора који није правовремено покренуо поступак принудног поравнања или стечаја. Одговорност директора је ограничена, код великог предузећа ова одговорност износи око 150.000 ДЕМ, код средњег предузећа 100.000 ДЕМ и код малог предузећа 50.000 ДЕМ³⁷).

Овај закон је ступио на снагу у јулу 2000 и није додуше донео револуционарни преокрет у финансијском пословању, али ипак постепено позитивно утиче на финансијску дисциплину у привреди.

Закључак

У протеклих 10 година у Словенији је на законодавном подручју учињено много, иако струка није увек задовољна са квалитетом номотехничког приступа у стварању нових законских и других прописа. Преношење решења из савремених правних система не даје увек повољне резултате с обзиром да друштвена средина није спремна прихватити решења која су уобичајена у другим државама. Постоји извесна несразмера између нормативног и стварног. Примена савремених европских решења покушава се остварити не само доношењем самих прописа, већ и тумачењем прописа у духу модерних цивилизацијских правних достигнућа. У Словенији се очекује да ће правни систем почети стварно деловати тек након неколико година прилагођавања словеначког друштва и привреде савременим токовима.³⁸

37. Овде се наводи вредност ДЕМ иако су законом одређени износи у словенским толарима SIT (1 ДЕМ = сса 110 SIT).

38. Захваљујем се поштованом колеги др. Зорану Радовићу на припреми реферата на српском језику.